

FOTO: YANAN LI

Våra logopedmottagningar:
Alvik, Gullmarsplan, Hässelby, Kista, Nacka Forum,
Nacka Närsjukhus, Rosenlund, Skärholmen,
Stureplan och Tullinge

Telefon: 08-123 367 00
Remissadress: *Önskad logopedmottagning*
Gullmarsplan 17
121 40 Johanneshov

e-remiss TakeCare: Sök respektive logopedmottagning!

Välkommen att läsa mer på vår webbplats:
logopeders.sll.se

Råd om förhållningsätt vid stamning hos barn i förskoleåldern

Logopedmottagningar i Region Stockholms regi

logopeders.sll.se

Våga prata om stamning

Om barnet har det extra kämpigt med sitt tal eller reagerar på något sätt på sin stamning kan det vara till hjälp att prata om stamningen på ett avdramatiserat sätt. Det är viktigt att barnet känner att det inte gör något fel då orden fastnar och att det finns en öppenhet om stamningen i familjen.

Låt barnet prata klart

Låt barnet säga färdigt utan att du fyller i orden även om du tror att du vet vad hen försöker säga. Om du säger ett annat ord än det barnet tänkt måste hen börja om igen vilket kan skapa frustration. Då du låter barnet prata klart i lugn och ro hinner barnet planera vad det ska säga. Barnet känner också att det blir lyssnat på och att det inte gör något om det tar lite tid.

Lyssna aktivt på barnet

Spegla gärna tillbaka det barnet säger som bekräftelse på att du har hört vad hen sagt. Behåll naturlig ögonkontakt och visa med kroppsspråk att du är intresserad och har tid att lyssna färdigt. Om du inte har tid att lyssna/prata just då, så säg det. Ge barnet möjlighet att berätta senare när du har tid.

Prata långsamt och pausera

Barn påverkas av den vuxnes sätt att tala. Genom att själv sänka taltempot och använda pauser när du pratar förmedlar du ett lugnare taltempo. Vänta gärna ett par sekunder efter att barnet slutat prata innan du själv börjar prata. Detta kan göra det lättare för barnet att prata långsamt vilket kan ha en positiv effekt på talflytet. Du signalerar även att det är ok om det tar lite tid att tänka och planera för det man vill säga. Undvik kommentarer som "ta det lugnt". Det kan hjälpa i stunden men kan på sikt göra att barnet känner en viss press inför olika talsituationer om det är så att barnet i den stunden inte kan följa det råd som du ger.

Ställ färre frågor

Frågor kan ibland uppfattas som ett talkrav för barnet. Ställ därför inte frågor bara för frågandets skull utan fundera över syftet med frågan. Barn tycker ofta att det är roligare och enklare att berätta på eget initiativ vilket kan göra att talflytet ökar. Om du t ex berättar något du varit med om under dagen är det troligt att barnet "hakar på" vad du säger och själv väljer att berätta något om sin egen dag. Om du väljer att ställa en fråga, ge barnet god tid att tänka och svara på din fråga och undvik att ställa en ny fråga innan barnet hunnit svara på den första.

Prata i enkla, korta meningar

Försök att undvika onödigt krångliga meningar och svåra ord i samtal med barnet. Ett avancerat språk kan göra att barnet själv uttrycker sig mer avancerat än det egentligen klarar av. Genom att vara en god talmodell för ett lite enklare språk kan du hjälpa barnet att öka talflytet.

Tänk på turtagningen

Hjälp alla familjemedlemmar att tillämpa turtagning när de lyssnar och talar. Barn, särskilt de som stammar, tycker att det är mycket enklare att prata när det är få avbrott och de har lyssnarens uppmärksamhet. Börja träna på turtagning vid några särskilda situationer, t ex måltider.

Ha egna stunder med ditt barn

Avsätt regelbundet en stund, 10-15 minuter, några gånger per vecka då du kan ge barnet odelad uppmärksamhet. Under denna stund låter du barnet välja vilken typ av aktivitet hen vill göra. Låt barnet leda dig i aktiviteten och själv bestämma om hen vill prata eller ej. Använd själv ett avslappnat och långsamt tal med många pauser. Det kan vara skönt för barnet att veta att det får egen tid med sin förälder utan konkurrens av andra sysslor eller syskon. Det kan också bli en stund som uppmuntrar till samtal om tankar och känslor som finns kring stamningen.